

SAYI:

BAŞVURU NO:

KARAR TARİHİ : 24/07/2017

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : ...

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı
(YÖK)

BAŞVURUNUN KONUSU : Denklik işlemine ilişkin Seviye Tespit
Sınavı aşamaları hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 25.1.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Başvuran; Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü denklik Seviye Tespit Sınavının 2 aşamalı olarak uygulandığını, bu sınavın 1 inci aşamasında başarılı olduğunu, ancak sınavın 2017 yılında tek aşamaya indirildiğini, 2017 Seviye Tespit Sınavı kılavuzunda %50 1 inci aşama konuları ve %50 2 nci aşama konularından oluşan ağırlık olduğu iddiası ile başarılı olduğu 1 nci aşama konularından sorumlu tutulmamasını talep etmektedirler.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının konuya ilişkin 21/03/2017 tarih ve 303.99 sayılı yazısı ve eklerinde özetle;

2.1) ... nun Bulgaristan'daki "Ruse Angel Kınçev Üniversitesi"nde öğrenimini tamamlayıp diplomasına Denklik Belgesi verilmesi talebiyle Kurul'a başvuru yaptığı, ilgilinin dosyası Yükseköğretim Kurulu personeli olmayan bağımsız ve alanında uzman akademisyenlerin yer aldığı Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Alt Komisyonunun 27/02/2014 tarihli toplantısında değerlendirilerek ilgili hakkında "Fizyoterapi ve Rehabilitasyon/Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon" alanında düzenlenen Seviye Tespit Sınavı'nın (STS) I ve II. Aşamasına

alınması yönünde kanaate varıldığı, Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 05/03/2014 tarihli toplantısında ilgilinin “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon” alanındaki Seviye Tespit Sınavı’nın I ve II. aşamasına alınmasına karar verildiği ve bu karar 19/03/2014 tarihli ve 17033 sayılı yazı ile tebliğ edildiği,

2.2) Danıştay 8 inci Dairesinin 22/12/2015 tarihli ve 2015/859 E. ve 2015/12646 K. Sayılı kararı uyarınca dosya üzerinde yeniden inceleme başlatıldığı, konu hakkında Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğüne 11/05/2016 tarihli ve 28005 sayılı görüş yazısı gönderildiği, anılan idarenin 24/06/2016 tarih ve 51238 sayılı ilmi/akademik görüşte ders eksikliğinin tespit edildiği, ilgili yüksekokulun tüm derslerini alması gerektiğinin belirtildiği, bu hususta bağımsız akademik Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Alt Komisyonunun 14/10/2016 tarihli ve 11901 sayılı Seviye Tespit Sınavına dahil edilmesi gerektiği kanaatini içeren raporu göz önünde tutularak Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 30/11/2016 tarihli toplantısında ilgilinin “Fizyoterapi ve Rehabilitasyon” alanındaki Seviye Tespit Sınavı’nın I ve II. aşamasına alınmasına karar verildiği ve yeni kararın 09/12/2016 tarihinde ilgiliye tebliğ edildiği,

2.3) Yükseköğretim Genel Kurulunun 16/06/2016 tarihli toplantısında kararın alındığı tarihten itibaren geçerli olmak üzere Kurulca yaptırılan Seviye Tespit Sınavlarında başarı puanının 100 üzerinden 40 puan olmasına ve doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının ¼ çıkarılmak suretiyle adayın her testten aldığı ham puanların hesaplanmasına karar verildiği,

2.4) SYBS usul ve esaslarının tanzimi, yapılacak sınavların uygulama ölçme ve değerlendirmesinde değişiklik yapılması gibi hususlarda Kurulun karar alma hakkına haiz olduğu, yapılan değişikliklerin (STS I ve II. aşamasının birleştirilmesi vs.) ilgililerin mağduriyetine sebebiyet vermediği, STS’nin I ve II. aşamasına girmesi yönünde hakkında karar alınan kişilerin I. Aşamada başarılı olup II. Aşamada başarılı olamamaları halinde daha sonraki STS dönemlerinde geçmişte başarılı oldukları STS aşamasına tekrar girmelerine gerek bulunmadığı, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasasının; Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi başlıklı 42’nci maddesinde;“Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. (...)”, “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”, ayrıca, “Yükseköğretim kurumları” başlıklı 130 uncu maddesinde; “Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur ...” hükmü yer almaktadır.

4) 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmü yer almaktadır.

5) Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Komisyonu'nun 3 Mart 1992 tarihli 1992/54 sayılı ve BM Genel Kurulu'nun 20 Aralık 1993 tarihli 48/134 sayılı kararlarıyla kabul edilen İnsan Haklarının Geliştirilmesi ve Korunması İçin Kurulan Ulusal Kuruluşların Statüsüne İlişkin İlkeler (Paris Prensipleri)'de; "(...)Ulusal kuruluşlar, yürürlükteki yasaları, mevzuatı ve yasa tasarıları ile yasa önerilerini incelerler ve metinlerin, insan haklarının temel ilkeleriyle uyumlu hale getirilmeleri için uygun gördükleri tavsiyeleri yaparlar; gerek gördükleri takdirde, yeni yasaların kabul edilmesini, yürürlükteki yasaların uyumlu hale getirilmesini ve idari önlemlerin alınmasını veya değiştirilmesini tavsiye ederler. (...)Ulusal düzeyde yürürlükte olan yasaların, mevzuatın ve uygulamaların, insan haklarına ilişkin uluslararası belgeler ve mekanizmalarla uyumlu hale getirilmesini ve hayata geçirilmesini teşvik ederler ve sağlarlar." kararına yer verilmiştir.

6) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Yükseköğretim Kurulunun görevleri" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendine göre yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınmış ön lisans, lisans ve lisansüstü diplomaların denkliğini tespit etmek Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayılmaktadır. Aynı kanunun Geçici 50 nci maddesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen denklik işlemlerine esas olmak üzere yapılan seviye tespit sınavlarında başarısız olan öğrencilere ek bir sınav hakkı verilebileceği hükmüne haizdir.

7) 20/02/2016 tarih ve 29630 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğinin;

7.1) "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesi, ".....d) Denklik: Yükseköğretim Kurulunca tanınan bir yurtdışı yükseköğretim kurumundan alınan ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarının, ilgili eğitim düzeyindeki kazanımlar bakımından Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarınca verilen ön lisans, lisans ve yüksek lisans diplomalarına eşdeğerliğinin tespit edilmesini, e) Denklik belgesi: Denkliği talep edilen diplomanın Türk yükseköğretim sisteminde hangi alan ve düzeye eşdeğer olduğunu gösterir belgeyi, f) Denklik Birimi: Yükseköğretim Kurulu bünyesinde, tanıma ve denklik işlemlerini yürüten birimi, g) Komisyon: Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından görevlendirilen Kurul üyelerinden birinin başkanlığında ve Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen en az üç üyeden oluşan tanıma ve denklik komisyonunu, ğ) Seviye ve yeterlilik belirleme sistemi (SYBS): Mezun olunan programla ilgili temel kazanımlar, eğitim-öğretimin dili, programın niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, stajlar ve projeler yönünden eksiklik tespit edildiğinde ve/veya tereddüt oluştuğunda söz konusu programın niteliğine göre ders tamamlama, staj tamamlama, proje yapma veya sınava tabi tutma gibi uygulamalardan birinin, birkaçının veya tamamının kullanılarak kazanımların elde edilme düzeyini ölçme, değerlendirme ve belirlemeye yönelik işlemler bütünü,....",

7.2) "Denklik başvurusunun incelenmesi sonucu yapılacak işlemler" başlıklı 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası "Mezun olunan programın, birinci fıkrada belirtilenler dışında olması ve Türk yükseköğretim sistemindeki eşdeğer programa göre temel kazanımlar, eğitim-öğretimin dili, niteliği, alınması zorunlu görülen teorik ve uygulamalı dersler, yapılması gereken stajlar ve projeler bakımından ilgili alt komisyonların ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüş ve önerileri doğrultusunda eksikliğin tespit edilmesi ve/veya tereddüt oluşması hâlinde ilgililer, eksik ve/veya yetersiz bulunan teorik ve uygulamalı dersler, yapılması gereken stajlar ve projeler bakımından şekil, usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen SYBS işlemlerine tabi tutulur." şeklindedir.

8) 2017 Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği uyarınca Seviye Tespit Sınavı (STS) Kılavuzunun;

8.1) Genel Bilgiler Temel İlke ve Kurallar başlıklı bölümün 1.1 maddesi “20/02/2016 tarih ve 29630 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği uyarınca yapılacak olan Seviye Tespit Sınavının (STS) YÖK ile ÖSYM tarafından yapılacağı”,

8.2) Genel Bilgiler Temel İlke ve Kurallar başlıklı bölümün 1.5 maddesi, “Yükseköğretim Kurulunca yapılacak sınavlardan (..., Fizyoterapi ve Rehabilitasyon,...) 100 üzerinden 40 ve üzeri puan alması durumunda adaylara alanlarında Diploma Denklik Belgesi düzenlenir”,

8.3) “STS Alan Testlerinin Yaklaşık Kapsamları” başlıklı 3.3 maddesi, “Seviye Tespit Sınavlarında uygulanacak testlerin adları Tablo-1’de, alanlara ait konuların testteki konu kapsam ve yaklaşık ağırlıkları Tablo-2’de gösterilmiştir. Konu kapsamı yaklaşık ağırlığı ilgili tabloda gösterilen alanlar test planının gereklerine göre değiştirilebilir; bir alanın yaklaşık ağırlığından daha fazla soru veya daha az soru sorulabilir.”,

8.4) “Tablo-2 YÖK Tarafından Yapılacak Seviye Tespit Sınavlarının Konuları ve Yaklaşık Ağırlıkları” başlıklı kısmına ait 11. sayfada yer alan tablo;

FİZYOTERAPİ VE REHABİLİTASYON SEVİYE TESPİT SINAVI KONULARININ KAPSAM VE YAKLAŞIK AĞIRLIKLARI

Konu Kapsamı	Testteki Payı	Yaklaşık
Temel Tıp Alan Bilgisi	%20	
Klinik Bilimler	%15	
Fizyoterapi Temel Alan Bilgisi	%15	
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	%25	
Klinik Karar Verme	%12	
Terapatik Modaliteler	%10	
Araştırma Metodolojisi şeklindedir.	%3	

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

9) Kamu Denetçisi tarafından; başvuranın denklik işlemine ilişkin sorumlu tutulduğu Seviye Tespit Sınavının başarılı olduğu 1 nci aşama konularından Seviye Tespit Sınavlarının birleştirilmesi kararı sonrasında sorumlu tutulmaması talebine ilişkin yapılan inceleme ve araştırmalar neticesinde idarenin işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunduğu değerlendirilerek başvurunun kabulü yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon bölümü mezunu olan başvuran, 1 inci paragrafta belirtildiği üzere 2017 yılına kadar denklik Seviye Tespit Sınavının 2 aşamalı olarak uygulandığını, bu sınavın 1 inci aşamasında başarılı olduğunu, ancak sınavın 2017 yılında tek aşamaya indirildiğini, başarılı olduğu 1 nci aşama konularından sorumlu tutulmamasını talep etmekte olup; 2 nci paragrafta

bahsedileceği şekli ile ilgili idare (YÖK) SYBS usul ve esaslarının tanzimi, yapılacak sınavların uygulama ölçme ve değerlendirmesinde değişiklik yapılması gibi hususlarda Kurulun karar alma hakkına haiz olduğunu, yapılan değişikliklerin (STS I ve II. aşamasının birleştirilmesi vs.) ilgililerin mağduriyetine sebebiyet vermediğini, STS'nin I ve II. aşamasına girmesi yönünde hakkında karar alınan kişilerin I. Aşamada başarılı olup II. Aşamada başarılı olamamaları halinde daha sonraki STS dönemlerinde geçmişte başarılı oldukları STS aşamasına tekrar girmelerine gerek bulunmadığını savunmuştur.

11) Kurumumuzca yapılan inceleme ve araştırma neticesinde elde edilen bulgular yönünden; başvuranın, Bulgaristan'daki "Ruse Angel Kınçev Üniversitesi"nde öğrenimini tamamlayıp diplomasına Denklik Belgesi verilmesi talebiyle Yükseköğretim Kuruluna başvuru yaptığı, Yükseköğretim Kurulunun bu başvuruya ilişkin olarak aldığı üniversite görüşü ve konu hakkında uzmanlardan oluşan alt komisyon görüşüne göre "Fizyoterapi ve Rehabilitasyon/Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon" alanında düzenlenen STS I ve II. Aşamasına alınması yönünde kanaate vardığı, başvuranın bu sınavlara katıldığı, STS'nin I sınavında başarılı olduğu II. aşamasında başarılı olamadığı, Yükseköğretim Genel Kurulunun 15/12/2016 tarihli toplantısında almış olduğu kararla daha önce uygulamakta olduğu iki aşamalı sistemden tek aşamalı sisteme geçtiği, her ne kadar idarenin Kurumumuza bilgi ve belge cevap yazısında, "STS'nin I ve II. aşamasına girmesi yönünde hakkında karar alınan kişilerin I. aşamada başarılı olup II. aşamada başarılı olamamaları halinde daha sonraki STS dönemlerinde geçmişte başarılı oldukları STS aşamasına tekrar girmelerine gerek bulunmamaktadır" denilmiş olsa da; uygulamada STS I aşamasında başarılı olan kişilerin tek aşamalı STS sınavında daha önce başarılı oldukları alanlardan da sorumlu tutuldukları, bu konuda idarenin gerek 15/12/2016 tarihli toplantısında gerek 2017 Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği uyarınca STS Kılavuzunda herhangi bir bilgiye yer vermediği, başvuranın idareye 28/12/2016 tarihli dilekçesine vermiş olduğu cevap yazısında "Yapılan değişiklikler tarafınızın mağduriyetine sebebiyet vermemekte olup dilekçenizle ilgili olarak tesis edilecek herhangi bir işlem bulunmamaktadır" denilmek suretiyle başvuranın başarılı olduğu STS I aşamasında sorumlu olduğu konulardan 2017 yılında uygulanacak olan (tek oturum STS I ve II aşamaları konularını kapsayan) sınavda STS I aşaması konularından muaf tutulmadığı tespit edilmiştir.

12) Mevzuat yönünden yapılan araştırma çerçevesinde; Yükseköğretim Kanununa göre yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınmış ön lisans, lisans ve lisansüstü diplomaların denkliğini tespit etmenin Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayıldığı, Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliğinin ilgili alt komisyonların ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüş ve önerileri doğrultusunda eksikliğin tespit edilmesi ve/veya tereddüt oluşması hâlinde ilgililerin, eksik ve/veya yetersiz bulunan teorik ve uygulamalı dersler, yapılması gereken stajlar ve projeler bakımından şekil, usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen SYBS işlemlerine tabi tutulacağı, bu kapsamda SYBS usul ve esaslarının tanzimi, yapılacak sınavların uygulama ölçme ve değerlendirmesinde değişiklik yapılması gibi hususlarda Yükseköğretim Kurulun karar alma hakkına haiz olduğu tespit edilmiştir.

13) Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; **Yükseköğretim Kurulu Seviye Tespit Sınavına ilişkin olarak mevzuat yönünden yetkili olmakla birlikte** yetkisini kullanırken hak kaybına yol açmayacak, daha önce hak elde etmiş olanları mağdur etmeyecek şekilde karar alması ve yetkisini kullanması beklenmektedir. Somut olayda; Seviye Tespit Sınavının tek aşamada yapılması konusu Yükseköğretim Kurulunun yetkisinde olmakla birlikte daha önce uygulanmış bulunan Seviye Tespit Sınavı I. aşamasında başarılı olan kişilerin birleştirilmiş olan tek aşamalı sınavda başarılı oldukları konulardan da sorumlu tutulmalarının hak kaybına sebep olduğu, hakkaniyet yönünden başarılı olunan konulardan muaf tutulmaları gerektiği kanaatine varılmış olup, başvuranın iddialarının

yerinde olduğu değerlendirilerek İdarenin başvuruya konu işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırı işlem tesis ettiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkelerine uymadığı tespit edildiğinden, İdarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜğÜNE İLİşKİN AÇIKLAMA

15) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre **BAşVURUNUN KABULÜNE;**

Başvuranın, halen tek aşamalı olarak yapılan Seviye Tespit Sınavına ilişkin olarak daha önce başarılı olduğu birinci aşaması ile ilgili konular hakkında hakkının zayı olmaması yönünden yeni bir işlem tesis etmesi için **YÜKSEKÖğRETİM KURULU BAşKANLIğINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAşVURANA** ve **YÜKSEKÖğRETİM KURULU BAşKANLIğINA** tebliğine;

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi